SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2018/563

2017 m. lapkričio 20 d.

dėl valstybės pagalbos SA.34308 (2013/C) (ex 2013/NN), kurią Graikijos Respublika suteikė įmonei „Hellenic Defence Systems S.A.“ („Ellinika Amyntika Systimata“, EAS)

(pranešta dokumentu Nr. C(2017) 7361)

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pagal pirmiau nurodytą (-as) nuostatą (-as) paprašiusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų ([1]),

kadangi:

1. PROCEDŪRA

(1) Pagal šalies ekonominio koregavimo programą Graikija įsipareigojo įgyvendinti privatizavimo programą ([2]). Joje buvo numatyta privatizuoti valstybės įmonę „Hellenic Defence Systems S.A.“ (toliau – HDS).

(2) 2012 m. sausio mėn. Graikijos Respublikos turto valdymo fondas (toliau – GRTVF) ([3]) Komisiją informavo apie siūlomą bendrovės HDS privatizavimą. Siekdama išsiaiškinti, ar gali kilti abejonių dėl valstybės pagalbos, Komisija iškėlė bylą *ex officio* ir 2012 m. vasario 1 d. pradėjo preliminarų nagrinėjimą.

(3) Atliekant nagrinėjimą nustatyta, kad bendrovei HDS jau anksčiau galėjo būti taikomos valstybės pagalbos priemonės. 2012 m. vasario 16 d. ir 2012 m. balandžio 4 d. raštais, 2012 m. balandžio 10 d. el. laišku ir 2012 m. gegužės 4 d., 2012 m. liepos 4 d. ir 2012 m. liepos 24 d. raštais Komisija paprašė informacijos. Graikijos valdžios institucijos atsakymus pateikė 2012 m. kovo 9 d., 2012 m. liepos 18 d. ir 2012 m. rugpjūčio 20 d. 2012 m. kovo 26 d., 2012 m. balandžio 30 d. ir 2012 m. rugsėjo 11 d. vyko Komisijos tarnybų, Graikijos valdžios institucijų ir GRTVF atstovų susitikimai.

(4) 2013 m. kovo 6 d. raštu (toliau – 2013 m. kovo 6 d. sprendimas) Komisija informavo Graikiją, kad ji nusprendė pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl tam tikrų 2.2 skirsnyje apibūdintų pagalbos priemonių (toliau – oficiali tyrimo procedūra).

(5) 2013 m. kovo 6 d. Komisijos sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([4]). Komisija pakvietė Graikijos valdžios institucijas ir suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų dėl pagalbos priemonių.

(6) Komisija Graikijos valdžios institucijų pastabas gavo 2013 m. liepos 1 d. Pastabų iš suinteresuotųjų šalių Komisija negavo.

([1]) OL C 152, 2013 5 30, p. 1.
([2]) Žr. *Graikijos antrosios ekonominio koregavimo programos pirmąją peržiūrą, 2012 m. gruodžio mėn.*, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp123_en.pdf.
([3]) Graikijos Respublikos turto valdymo fondas (GRTVF) – tai akcinė bendrovė, 2011 m. liepos 1 d. įsteigta privatizacijai administruoti.
([4]) Plg. 1 išnašą.

(7) 2013 m. liepos 23 d., 2014 m. rugpjūčio 21 d., 2014 m. lapkričio 11 d., 2016 m. sausio 28 d., 2016 m. gegužės 27 d. ir 2017 m. birželio 8 d. raštais Komisija paprašė Graikijos valdžios institucijų pateikti papildomos informacijos. Graikijos valdžios institucijos atsakymus pateikė 2013 m. rugpjūčio 7 d., 2014 m. rugsėjo 22 d., 2014 m. gruodžio 16 d., 2016 m. vasario 25 d., 2016 m. birželio 24 d., 2016 m. lapkričio 17 d. ir 2017 m. liepos 3 d. Be to, nuo 2013 m. rugpjūčio mėn. iki 2014 m. rugpjūčio mėn. Graikijos institucijos kelis kartus pateikė papildomos informacijos, visų pirma apie HDS veiklos skyrimą į civilinę ir karinę sritis. 2013 m. rugsėjo mėn. Atėnuose įvyko keletas Komisijos tarnybų ir Graikijos valdžios institucijų atstovų susitikimų. Be to, 2016 m. kovo 17 d. įvyko Komisijos padalinių ir Graikijos valdžios institucijų telefoninė konferencija.

(8) 2017 m. kovo 30 d. raštu Graikijos valdžios institucijos sutiko, kad šis sprendimas būtų priimtas ir apie jį būtų pranešta tik anglų kalba.

2. IŠSAMUS PAGALBOS APRAŠYMAS

2.1. Pagalbos gavėjas

2.1.1. *HDS pristatymas*

(9) HDS – gynybos ir civilinėms reikmėms skirtų produktų gamybos srityje veikusi bendrovė. Graikijos valstybė valdė 99,8 % bendrovės, privati finansų įstaiga „Piraeus Bank“ – 0,18 %, o fiziniai asmenys – 0,02 % HDS buvo įsteigta 2004 m., susijungus bendrovėms „Greek Power and Cartridge Company SA“ (toliau – PYRKAL) ir „Hellenic Arms Industry SA“ (toliau – EBO). 2011 m. liepos 31 d. duomenimis, HDS turėjo maždaug 1 000 darbuotojų, todėl buvo laikoma didele įmone ([5]). Graikijos valdžios institucijų teigimu, bendrovės gamybą, išreikštą 2004–2011 m. apyvartos vidutine procentine dalimi, galima suskirstyti taip:

a) Karinė gamyba ([6]) – 94,34 %;

b) Civilinė gamyba ([7]) – 5,66 %.

(10) HDS turėjo penkis pramonės objektus įvairiose Graikijos vietose: […] (*) Civilinė gamyba buvo vykdoma Lavrijo pramonės komplekso fabrike ir Himeto komplekso gamybos linijoje.

(11) HDS turėjo dvi pagrindines jai visiškai priklausiusias patronuojamąsias bendroves – dvejopo naudojimo produktų ([8]) gamybos įmonę „Electromechanica Kymi Ltd“ ir civilinės paskirties produktų ([9]) gamybos įmonę „Ipiros Metalworks Industry SA“, taip pat devynias mažesnes tokias patronuojamąsias bendroves.

(12) Šiame sprendime Komisija bendrovę HDS minės kaip grupę.

2.1.2. *HDS finansiniai veiklos rezultatai*

(13) Remiantis Graikijos valdžios institucijų pateikta informacija, laikotarpio, kuriuo buvo taikomos 2013 m. kovo 6 d. sprendimu tiriamos priemonės, t. y. 2004–2011 m., HDS pagrindiniai finansiniai duomenys buvo tokie, kokie pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė

2004–2011 m. HDS kaip grupės pagrindiniai finansiniai duomenys (mln. EUR)

	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Apyvarta	97,3	91,4	94,7	63,8	62,1	53,9	31,3	39,2
Pajamos neatskaičius mokesčių	– 132,1	– 94,7	– 110,5	– 118,9	– 146,9	– 173	– 138,7	10,9

([5]) 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).
([6]) Įskaitant pėstininkų ginklus, šaudmenis, ginklų sistemas ir orlaivių degalų bakus.
([7]) Įskaitant mažus pistoletus, statybos darbams ir fejerverkams skirtus sprogmenis.
(*) […] verslo paslaptys.
([8]) Uniformų ir aksesuarų.
([9]) Vario lydinių, skirtų monetų ruošiniams, ir pan.

	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Įstatinis kapitalas	400,3	461,4	489,0	493,0	493,0	493,0	493,0	651,2
Nuosavas kapitalas	41,2	7,7	– 75,3	– 282,7	– 418,7	– 594,0	– 676,3	– 537,7
Ankstesnių metų nuostoliai	215,96	348,06	442,7	553,2	672,1	819,0	992,0	1 130,7

Šaltinis: 2017 m. liepos 3 d. Graikijos valdžios institucijų raštas.

2.2. **Priemonių apibūdinimas**

(14) 2013 m. kovo 6 d. sprendimu Komisija informavo Graikiją, kad ji nusprendė pradėti oficialią tyrimo procedūrą dėl trijų toliau nurodytų pagalbos priemonių.

2.2.1. *1 priemonė. Valstybės garantijos*

(15) Remiantis Graikijos valdžios institucijų pateikta informacija, 2004–2011 m. valstybė suteikė garantijas vienuolikai paskolų, kurias su įvairiomis palūkanų normomis HDS gavo iš kelių Graikijoje veikiančių bankų, ir reikalavo, kad bendrovė kartu su paskolų grąžinimo įmokomis bankams sumokėtų jai 1 % garantijos priemoką (toliau – mokestis). Graikijos valdžios institucijos paaiškino, kad suteikiant šias paskolas turtas įkeistas nebuvo. Bendra paskolų suma sudarė 942,05 mln. EUR, įskaitant bendrą HDS nesumokėtą daugiau kaip 246 mln. EUR sumą (ji vėliau buvo padengta iš atitinkamos valstybės garantijos). Komisija nebuvo informuota nė apie vieną iš šių valstybės garantijų, kad galėtų atlikti valstybės pagalbos vertinimą.

(16) 2012 m. kovo 9 d. ir 2017 m. liepos 3 d. raštais Graikijos valdžios institucijos pateikė valstybės garantijų ir mokėjimų už neįvykdytus įsipareigojimus, nurodytų 2 ir 3 lentelėse, sąrašą:

2 lentelė

Graikijos valstybės garantijos HDS paskoloms

Valstybės garantuotos paskolos								
Pranešimas	Bankas	Paskolos rūšis	Išmokėjimo data	Garantijos suteikimo data	Komisinis mokestis (%)	Bendra suma	Trukmė	Palūkanų norma
Sumos EUR								
1	Nacionalinis bankas	Obligacijomis padengta paskola	2009	2009 7 23 (OFICIALUSIS LEIDINYS Nr. 1554, 2009 9 28)	1	195 000 000	5 metai	2,6055 % + 1,85 %
2	Nacionalinis bankas	Paskola	2005	2005 3 17 (OFICIALUSIS LEIDINYS Nr. 387, 2005 3 24)	1	30 000 000	10 metų	3,54 % + 0,14 %
3	„Alpha bank“	Obligacijomis padengta paskola	2006	2006 4 18 (OFICIALUSIS LEIDINYS Nr. 550, 2006 5 3)	1	164 000 000	12 metų	4,019 % + 0,12 %

Valstybės garantuotos paskolos								
Pranešimas	Bankas	Paskolos rūšis	Išmokėjimo data	Garantijos suteikimo data	Komisinis mokestis (%)	Bendra suma	Trukmė	Palūkanų norma
4	Nacionalinis bankas	Paskola	2004	2004 3 3 (OFICIALUSIS LEIDINYS Nr. 494, 2004 3 5)	1	10 000 000	10 metų	6M EUR + 0,135 %
5	Nacionalinis bankas	Obligacijomis padengta paskola	2008	2008 4 21 (OFICIALUSIS LEIDINYS Nr. 788, 2007 5 6)	1	213 000 000	15 metų	4,63 % + 0,29 %
6	„Emporiki Bank“	Obligacijomis padengta paskola	2007	2007 4 25 (OFICIALUSIS LEIDINYS Nr. 720, 2007 5 8)	1	175 000 000	20 metų	4,605 % + 0,06 %
7	Nacionalinis bankas	Paskola	2004	2004 12 15 (OFICIALUSIS LEIDINYS Nr. 1886, 2004 12 20)	1	15 050 000	10 metų	3,36 % + 0,14 %
8	Nacionalinis bankas	Paskola	2004	2004 6 21 (OFICIALUSIS LEIDINYS Nr. 963, 2004 6 28)	1	40 000 000	10 metų	6M EUR + 0,135 %
9	„Alpha bank“	Paskola	2005	2005 6 28 (OFICIALUSIS LEIDINYS Nr. 911, 2005 7 4)	1	60 000 000	10 metų	2,974 % + 0,09 %
10	Nacionalinis bankas, „Alpha bank“, „EFG“	Obligacijomis padengta paskola	2011	2011 7 29 (OFICIALUSIS LEIDINYS Nr. 1823, 2011 8 12)	1	30 000 000	2 metai	9,70 %
11	„Tbank“	Obligacijomis padengta paskola	2011	2011 11 4 (OFICIALUSIS LEIDINYS Nr. 2495, 2011 11 4)	1	10 000 000	2 metai	12 %
Iš viso						**942 050 000**		

Šaltinis: 2012 m. kovo 9 d. ir 2017 m. liepos 3 d. Graikijos valdžios institucijų raštai.

3 lentelė

Graikijos valstybės mokėjimai už HDS negrąžintas garantuotas paskolas

Įsipareigojimų neįvykdymo data	Mokėjimas (sumos EUR)
2004 m.	
(…)	
Iš viso	**583 288,89**
2005 m.	
(…)	
Iš viso	**3 449 021,79**
2006 m.	
(…)	
Iš viso	**4 703 698,18**
2007 m.	
(…)	
Iš viso	**15 307 189,45**
2008 m.	
(…)	
Iš viso	**10 953 074,99**
2009 m.	
(…)	
Iš viso	**31 578 868,23**
2010 m.	
(…)	
Iš viso	**89 679 233,21**
2011 m.	
(…)	
Iš viso	**90 305 615,31**

Šaltinis: 2012 m. kovo 9 d. Graikijos valdžios institucijų raštas.

2.2.2. *2 priemonė. 2003 m. dotacija*

(17) Remiantis Graikijos valdžios institucijų pateikta informacija, 2003 m. valstybė bendrovei HDS skyrė 10 mln. EUR dydžio dotaciją […] investicijų planui įgyvendinti (ji buvo panaudota tik karinei gamybai). Komisija nebuvo informuota apie šią dotaciją, kad galėtų atlikti valstybės pagalbos vertinimą.

2.2.3. *3 priemonė. 2011 m. kapitalo didinimas*

(18) Remiantis 2011 m. gruodžio mėn. HDS finansine ataskaita, 2011 m. bendrovės akcinis kapitalas buvo padidintas 158,2 mln. EUR.

(19) Kaip nurodyta 2011 m. birželio mėn. HDS pusmečio ataskaitoje, per pirmą 2011 m. pusmetį kapitalas buvo didinamas du kartus – 50,6 mln. EUR (2011 m. kovo mėn.) ir 62,5 mln. EUR (2011 m. gegužės mėn.). Atsižvelgiant į tai, kad per 2011 m. akcinis kapitalas iš viso padidėjo 158,2 mln. EUR, atrodo, kad per antrą 2011 m. pusmetį kapitalas buvo padidintas trečią kartą 45,1 mln. EUR. Kapitalas buvo didinamas tik pagrindinės akcininkės – valstybės – lėšomis.

2.3. **Pagrindas pradėti procedūrą**

(20) 2013 m. kovo 6 d. sprendime Komisija padarė preliminarią išvadą, kad trys priemonės, apie kurias nebuvo pranešta, yra priskirtinos Graikijai, yra suteiktos iš valstybinių išteklių ir yra atrankios. Be to, jos galėjo iškraipyti konkurenciją ir daryti poveikį ES vidaus prekybai. Komisija taip pat padarė preliminarią išvadą, kad tuo metu, kai buvo taikomos nurodytos priemonės, HDS buvo sunkumų turinti įmonė pagal 2004 m. sanavimo ir restruktūrizavimo gaires ([10]). Komisijai kilo abejonių, ar rinkos ekonomikos investuotojas būtų skyręs bendrovei HDS tokį finansavimą (garantijas, dotaciją ir kapitalo didinimą). Todėl Komisija padarė preliminarią išvadą, kad trimis priemonėmis HDS buvo suteiktas pranašumas.

([10]) Komisijos komunikatas „Bendrijos gairės dėl valstybės pagalbos, skirtos sunkumų turinčioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti“ (OL C 244, 2004 10 1, p. 2).

(21) Be to, Komisija pažymėjo, kad, nors HDS daugiausia gamino karinius produktus Graikijos armijai, atliekant preliminarų bylos nagrinėjimą Graikija niekada nepagrindė SESV 346 straipsnio 1 dalies b punkto taikymo ir juo oficialiai nesirėmė, todėl į šį straipsnį nebuvo galima atsižvelgti atliekant vertinimą tame etape.

(22) Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija padarė preliminarią išvadą, kad trys priemonės laikytinos valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Be to, Komisija išreiškė abejonių, ar ši pagalba suderinama su vidaus rinka, visų pirma 2004 m. sanavimo ir restruktūrizavimo gairėmis, kurios buvo ir išlieka atitinkamu valstybės pagalbos, 2004–2011 m. skirtos sunkumų turinčioms įmonėms, vertinimo teisiniu pagrindu.

3. **GRAIKIJOS PASTABOS**

3.1. **Karinės ir civilinės gamybos skirtumas. Graikijos gyvybiniai saugumo interesai**

(23) Pastabose, pateiktose vykdant oficialią tyrimo procedūrą, Graikijos valdžios institucijos tvirtino, kad visos trys priemonės buvo skirtos tik HDS karinei gamybai remti ir kaip visuma buvo būtinos Graikijos gyvybiniams saugumo interesams ginti.

(24) Graikijos valdžios institucijos nurodė 2004–2011 m. laikotarpio bendrų įmonės pajamų pasiskirstymą, iš kurio buvo matyti, kad 91,23 % pajamų iš bendros 482,4 mln. EUR sumos buvo gauta pagal sutartis dėl karinių produktų, parduodamų Graikijos ginkluotosioms pajėgoms, arba buvo susiję su Graikijos ginkluotųjų pajėgų ir nacionalinės gynybos bei saugumo įsipareigojimais, 3,11 % – pagal sutartis dėl karinių produktų eksporto (įskaitant į Kiprą) ir 5,66 % – iš civilinių produktų pardavimo.

(25) Dėl HDS civilinės gamybos Graikijos valdžios institucijos tvirtino, kad ji buvo vykdoma gamybos linijose, kurios buvo fiziškai ir organizaciškai atskirtos nuo karinės gamybos ([…]), ir kad HDS tvarkė atskirą karinės ir civilinės gamybos išlaidų ir pajamų apskaitą.

(26) Dėl karinės gamybos Graikijos valdžios institucijos nurodė, kad ji buvo iš esmės susijusi su Graikijos ginkluotųjų pajėgų poreikiais ir aprūpinimu ir kad buvo gaminami tik produktai, įtraukti į 1958 m. Tarybos sudarytą ginklų, šaudmenų ir karinės paskirties medžiagų sąrašą (toliau – 1958 m. Tarybos sąrašas) ([11]). Graikija pateikė visų HDS sutarčių dėl karinės produkcijos, t. y. šaudmenų, įskaitant lengvus šaudmenis, granatas, tankų šaudmenis ir ginkluotės sistemas, pėstininkų ginklų, įskaitant pistoletus, šautuvus ir minosvaidžius, ir aviacijos produktų, įskaitant degalų bakus ir išorinius orlaivių ginklų laikiklius, ir tos produkcijos pardavimo nuo 2003 m. santrauką. Be to, Graikijos valdžios institucijos paaiškino, kad HDS karinė gamyba buvo vykdoma tik pagal konkrečias sutartis, t. y. HDS nekaupė karinės produkcijos atsargų.

(27) Graikijos valdžios institucijų teigimu, HDS karinės gamybos linijas sudaro vienintelis šalies pramonės kompleksas, kuriame Graikijoje gaminami ginklai ir šaudmenys, todėl jos yra esminė Graikijos nacionalinės gynybos pramonės infrastruktūros dalis. HDS buvo įsteigta ir nuo įsteigimo veikė kaip gynybos pramonės įmonė. Siekiant ginti nacionalinės gynybos ir saugumo interesus, jos infrastruktūra visada būdavo įtraukiama į Graikijos nacionalinės gynybos planus. Todėl, siekiant apsaugoti Graikijos gyvybinius saugumo interesus, HDS turėjo būti pasirengusi užtikrinti, kad į 1958 m. Tarybos sąrašą įtrauktos karinės produkcijos gamyba nenutrūktų, taip netgi viršijant faktinę ir tuometę paklausą, tam, kad būtų užtikrintas Graikijos ginkluotųjų pajėgų aprūpinimo saugumas ir jų veiklos savarankiškumas ir kad būtų galima patenkinti paklausą, jei kiltų krizė ar karas arba jei būtų vykdoma šauktinių mobilizacija.

(28) Atsižvelgdamos į tai, Graikijos valdžios institucijos nurodė, kad HDS karinė gamyba buvo gyvybiškai svarbi nacionaliniam saugumui, nes dėl Graikijos geopolitinės padėties šaliai būtina pačiai apsirūpinti būtiniausiais ginklais ir šaudmenimis.

(29) Dėl karinių produktų eksporto Graikijos valdžios institucijos pabrėžė, kad nuo bendrovės įsteigimo 2004 m. iki 2011 m. bendros eksporto pajamos sudarė 15,02 mln. EUR (t. y. 3,1 % visų pajamų, arba 3,3 % pajamų iš gynybos veiklos). […].

([11]) 1958 m. Taryba sudarė ginklų, šaudmenų ir karinės paskirties medžiagų sąrašą, kuriam taikomas SESV 346 straipsnio 1 dalies b punkto pirmas sakinys, ir pateikė jį Tarybos sprendimo 255/58 D priedo 1 priedėlyje. Nors sąrašas oficialiai paskelbtas nebuvo, šiuo metu jis yra viešai prieinamas.

(30) Graikijos valdžios institucijos tvirtino, kad likusi eksporto dalis, kuri sudaro labai mažą bendros HDS apyvartos procentinę dalį, yra eksportas į trečiąsias šalis […] pagal sutartis, sudarytas tiesiogiai su HDS. […].

(31) Apibendrindamos karinės gamybos sritį Graikijos valdžios institucijos paaiškino, kad visos trys priemonės buvo skirtos karinės produkcijos gamintojui, kuriam tenka lemiamas vaidmuo tiekiant ginklus ir šaudmenis Graikijos ginkluotosioms pajėgoms, remti. Todėl jo veikla yra svarbi Graikijos gyvybiniams saugumo interesams. Graikijos valdžios institucijos savo argumentus grindė citatomis iš įvairių šalies teisės aktų, kuriuose buvo įtvirtintas EBO ir PYRKAL vaidmuo užtikrinant Graikijos gyvybinius saugumo interesus ([12]) (ši funkcija vėliau perduota HDS).

(32) Pateikdamos šiuos argumentus, Graikijos valdžios institucijos aiškiai rėmėsi SESV 346 straipsnio 1 dalies b punktu dėl tiriamų priemonių ir tvirtino, kad jos buvo būtinos Graikijos gyvybiniams saugumo interesams, susijusiems su ginklų, šaudmenų ir karinės paskirties medžiagų gamyba arba prekyba, ginti.

(33) […]

(34) Be to, Graikijos valdžios institucijos pripažino, kad HDS civilinė gamyba buvo nuostolinga. Jos paaiškino, kad nuostolių patirta dėl didelių HDS gamybos sąnaudų, kurias nulėmė tai, kad dalis civilinės produkcijos buvo gaminama pagal subrangos sutartis su Graikijos ginkluotosiomis pajėgomis dėl karinės produkcijos. Tai buvo daroma neįtraukiant atitinkamos skolos į karinės gamybos sąskaitas. Be to, kartais karinei ir civilinei gamybai buvo naudojamos HDS administracinės ir platinimo paslaugos.

3.2. **1 priemonė. Valstybės garantijos**

(35) Graikijos valdžios institucijos tvirtino, kad 1 priemonė buvo skirta tik HDS karinei gamybai remti, nes paskolos buvo panaudotos tik kariniams tikslams, tiesiogiai susijusiems su Graikijos gyvybinių saugumo interesų gynimu. Graikijos valdžios institucijų teigimu, nereikia vertinti, ar 1 priemonė yra valstybės pagalba, nes jai taikoma SESV 346 straipsnio 1 dalies b punkto išimtis. Šiuo klausimu Graikijos valdžios institucijos tvirtino, kad karinė gamyba buvo atskirta nuo civilinės gamybos, o teisės aktuose, kuriais buvo skiriamos valstybės garantijos, buvo nurodyta, kad garantuotos paskolos yra skirtos „bendrovės, kuri gamina šaliai skirtas karinės paskirties medžiagas, veiklos poreikiams tenkinti“.

(36) Be to, Graikijos valdžios institucijos paaiškino, kad HDS nebūtų galėjusi įkeisti jokio turto nagrinėjamoms paskoloms gauti, nes HDS įrenginiams buvo taikomos nacionalinio saugumo taisyklės, kuriose buvo numatytas draudimas juos įkeisti. Todėl, Graikijos valdžios institucijų teigimu, bendrovės nekilnojamojo turto įkeitimas prieštarauja nacionalinio saugumo tikslams, kurių siekia bendrovė, ir gali reikšti įslaptintos informacijos atskleidimą. Todėl HDS negalėjo prašyti bankų suteikti paskolas ir už jas siūlyti įkeisti dalį savo nekilnojamojo turto. Taigi Graikijos valdžios institucijos tvirtino, kad bendrovė nebandė gauti banko paskolų be valstybės garantijų ne todėl, kad negalėjo gauti tokių lėšų, o dėl to, kad negalėjo įkeisti turto, nes būtų kilusi grėsmė pažeisti nacionalinio saugumo interesus.

(37) Dėl valstybės garantijos, skirtos 2011 m. Graikijos nacionalinio banko, „Alpha Bank“ ir „EFG Eurobank“ suteiktai 30 mln. EUR paskolai (2 lentelėje nurodyta paskola Nr. 10), Graikijos valdžios institucijos 2013 m. rugpjūčio 7 d. ir 2017 m. liepos 3 d. pateiktose pastabose paaiškino, kad 2011 m. rugsėjo 8 d. HDS galiausiai gavo tik išankstinį 6 mln. EUR mokėjimą, o pasitraukus bankams 2013 m. kovo 19 d. iš šios obligacijomis padengtos paskolos buvo suteikta tik 7 095 858 EUR suma. Todėl bet kuris pranašumas, kuris buvo suteiktas šia valstybės garantija, neturėtų viršyti šios sumos.

(38) Analogiškai dėl valstybės garantijos, skirtos 2011 m. „Tbank“ suteiktai 10 mln. EUR paskolai (2 lentelėje nurodyta paskola Nr. 11), Graikijos valdžios institucijos 2017 m. liepos 3 d. pateiktose pastabose paaiškino, kad HDS gavo išankstinį 6 mln. EUR mokėjimą (3 mln. EUR 2011 m. liepos 5 d. ir 3 mln. EUR 2011 m. lapkričio 2 d.). Kadangi obligacijomis padengta paskola nebuvo suteikta, Graikijos valdžios institucijos tvirtina, kad išankstiniam mokėjimui nebuvo taikoma valstybės garantija.

(39) Todėl, Graikijos valdžios institucijų teigimu, valstybės garantijos 2011 m. sudarė bendrą 7 095 858 EUR sumą, o ne 40 mln. EUR, kaip buvo nurodyta 2013 m. kovo 6 d. sprendime. Graikijos valdžios institucijos neginčijo kitų metų garantijų ir paskolų.

([12]) Prezidento dekretas Nr. 514/1977 (Oficialiojo leidinio nuoroda A/165/1977 6 14); Įstatymas Nr. 3978/2011 (Oficialiojo leidinio nuoroda FEK A/137/2011 6 16).

3.3. **2 priemonė. 2003 m. dotacija**

(40) Graikijos valdžios institucijos tvirtino, kad 2 priemonė taip pat buvo skirta tik HDS karinei gamybai remti, todėl jos atžvilgiu nereikia atlikti valstybės pagalbos vertinimo, nes jai būtų taikoma SESV 346 straipsnio 1 dalies b punkto išimtis.

(41) Graikijos valdžios institucijos savo argumentus grindė tuo, kad […] pramonės kompleksas, kuris buvo 2 priemonės objektas, naudojamas tik karinės paskirties produktų […] gamybai ([13]).

3.4. **3 priemonė. 2011 m. kapitalo didinimas**

(42) Graikijos valdžios institucijos tvirtino, kad Graikijos valstybės, kuri buvo didžiausia akcininkė, sprendimas kelis kartus didinti kapitalą atitiko rinkos ekonomikos investuotojo elgesį panašiomis aplinkybėmis. Graikijos valdžios institucijos teigė, kad jų kaip akcininkių sprendimas padidinti bendrovės akcinį kapitalą, kad būtų užtikrintas jos gyvybingumas, buvo sąžiningas komercinis sprendimas, atsižvelgiant į lemiamą bendrovės vaidmenį nacionalinio saugumo ir gynybos srityje. Todėl, jų nuomone, kapitalo didinimas nebuvo valstybės pagalba. Tačiau Graikijos valdžios institucijos, atsakydamos į Komisijos prašymą, jei įmanoma, pateikti i) HDS restruktūrizavimo planą, parengtą prieš priimant sprendimą didinti bendrovės kapitalą, ii) valstybės atliktą išankstinę ekonominę analizę, ar reikalavimo teisių, atsirandančių pareikalavus įvykdyti garantijas, konvertavimas į kapitalą yra ekonomiškai naudingesnis nei šių reikalavimo teisių turėjimas ar vykdymas, ir iii) valstybės atliktą išankstinį naujo kapitalo, skirto įmonės kapitalui didinti, grąžos analizę, 2017 m. liepos 3 d. raštu patvirtino neturinčios papildomos informacijos arba dokumentų savo pastaboms dėl kapitalo didinimo pagrįsti.

(43) Bet kuriuo atveju, kaip ir dėl kitų dviejų priemonių, Graikijos valdžios institucijos taip pat tvirtino, kad 3 priemonė buvo skirta tik HDS karinei gamybai remti, todėl jos atžvilgiu nereikia atlikti valstybės pagalbos vertinimo, nes jai būtų taikoma SESV 346 straipsnio 1 dalies b punkto išimtis.

(44) Dėl bendros kapitalo didinimo sumos Graikijos valdžios institucijos savo 2013 m. liepos 1 d. pastabose nurodė, kad ji sudarė 107,6 mln. EUR. Tačiau 2013 m. rugpjūčio 7 d. pastabose Graikijos valdžios institucijos galiausiai paaiškino, kad taikant 3 priemonę kapitalas buvo iš viso padidintas 158,19 mln. EUR, kaip nurodyta 2013 m. kovo 6 d. sprendime.

(45) Iš bendro 158,19 mln. EUR kapitalo padidinimo 154,19 mln. EUR sudarė HDS skolų valstybei kapitalizacija. Šios skolos susidarė pareikalavus įvykdyti garantijas, suteiktas taikant 1 priemonę, nes HDS negrąžino paskolų. Likusi 4 mln. EUR suma buvo skirta kaip naujas kapitalas.

(46) 2010 m. spalio 25 d. visuotiniame susirinkime buvo nuspręsta padidinti HDS kapitalą. Tačiau tikslios sumos, kuriomis buvo didinamas kapitalas, buvo nustatytos įvairiuose 2011 m. surengtuose visuotiniuose susirinkimuose, surengtuose tomis dienomis, kai Graikija skyrė atitinkamų lėšų. Graikijos valdžios institucijų teigimu, kapitalo didinimo pagal 3 priemonę sumos ir datos buvo tokios:

4 lentelė

Kapitalo didinimo 2011 m. datos

Visuotinio susirinkimo sprendimo data	Suma EUR	Pastabos
2011 m. gegužės 4 d.	109 052 604,87	Skolų, susidariusių pareikalavus įvykdyti garantijas, kapitalizacija
2011 m. spalio 19 d.	42 255 180,01	
2011 m. gruodžio 16 d.	2 882 919,33	
2011 m. gegužės 4 d.	4 000 000	Mokėjimas grynaisiais pinigais
Iš viso	**158 190 704,21**	

([13]) […]

(47) Graikijos valdžios institucijos tvirtino, kad kapitalo padidinimas 154,19 mln. EUR dėl skolų, susidariusių pareikalavus įvykdyti garantijas, kapitalizacijos neturėtų būti laikomas „nauja“ valstybės pagalba HDS, nes jis jau buvo laikomas valstybės parama pagal 1 priemonę, remiantis Komisijos 2013 m. kovo 6 d. sprendime pateiktais argumentais.

3.5. **HDS padalijimas**

(48) Atsižvelgdama į reguliarią šalies ekonominio koregavimo programos peržiūrą, atliekamą šalies kreditoriams atstovaujančių institucijų (Europos Komisijos, Europos Centrinio Banko ir Tarptautinio valiutos fondo), 2013 m. viduryje Graikija įsipareigojo iki 2013 m. rugpjūčio mėn. pabaigos priimti neatšaukiamą sprendimą dėl HDS ateities. 2013 m. rugpjūčio 27 d. Graikijos valdžios institucijos pateikė pasiūlymą dėl HDS ateities.

(49) Jame buvo numatyta padalyti HDS į dvi dalis – civilinės ir karinės veiklos. Šis veiksmas buvo įvardytas kaip „padalijimas“. Civilinės veiklos dalis turėjo būti likviduota. Karinės veiklos dalis turėjo būti restruktūrizuota numatant, kad bus gaminami tik tie produktai, kurie yra būtini šalies gyvybiniams saugumo interesams.

(50) Po diskusijų su Komisijos padaliniais ir kitomis institucijomis, Komisijos valdžios institucijos 2013 m. gruodžio 16 d. raštu įsipareigojo įvykdyti padalijimą ir pateikė veiksmų planą.

(51) 2014 m. vasario 26 d. valdybos sprendimu buvo pradėtas įmonės padalijimo procesas, o 2014 m. vasario 28 d. buvo numatyta atlikti restruktūrizavimą („restruktūrizavimo balanso“ data). 2014 m. gegužės 21 d. valdybos sprendimu nustatyta, kad suformuojama akcinė bendrovė, kuri ateityje vykdys tik ginklų, šaudmenų ir karinės paskirties medžiagų, reikalingų Graikijos gyvybiniams saugumo interesams, gamybą ir prekybą, bus vadinama „Hellenic Defence Systems Industrial Commercial Ltd“ (toliau – HDS karinės veiklos įmonė). Tuo pat sprendimu nustatyta, kad suformuojama akcinė bendrovė, kuri perims dalijamos įmonės civilinę veiklą, bus vadinama „Hellenic Civilian Production Systems Industrial Commercial Ltd“ (toliau – HDS civilinės veiklos įmonė).

(52) 2014 m. gegužės 26 d. valdybos sprendimu buvo patvirtintas bendrovės padalijimo planas, restruktūrizavimo balansas ir valdybos aiškinamoji ataskaita. Tą pačią dieną bendrovės įgaliotieji atstovai pasirašė bendrovės padalijimo planą, kuris buvo pateiktas priežiūros institucijai. 2014 m. liepos 7 d. buvo pateikta oficiali auditoriaus ataskaita siekiant įvertinti ir nustatyti bendrovės gynybos ir karinių padalinių turimo turto balansinę vertę.

(53) 2014 m. rugpjūčio 28 d. visuotiniame susirinkime buvo patvirtintas sprendimas padalyti bendrovę, restruktūrizavimo balansas, valdybos aiškinamoji ataskaita, auditorių ataskaita dėl dalijamos bendrovės turimo turto ir abiejų suformuojamų bendrovių techninės užduotys. Be to, buvo paskirtos abiejų suformuojamų bendrovių valdybos.

(54) Dalijamos bendrovės turtas ir gamybos pajėgumai buvo padalyti remiantis 2014 m. vasario 28 d. restruktūrizavimo balansu. Visas dalijamos bendrovės turtas, susijęs su karine gamyba, buvo perduotas HDS karinės veiklos įmonei. Graikijos valdžios institucijos tvirtino, kad visas šis turtas buvo susijęs tik su gynybos paskirties produktų gamyba, kaip apibrėžta SESV 346 straipsnyje.

(55) Visas turtas, susijęs tik su civiline gamyba, buvo perduotas HDS civilinės veiklos įmonei. Tai visų pirma apėmė:

a) visą žemę, naudojamą tik civilinei gamybai (ant tokios žemės esančias įskaitant gamybos priemones, sandėlius ir pan.);

b) visus mechanizmus, įrangą, transporto priemones ir pan., naudojamus tik civilinei gamybai;

c) civilinės paskirties gatavus gaminius ir pusgaminius, atitinkamas žaliavas ir dalijamos bendrovės civilinių produktų klientų reikalavimus.

(56) 2014 m. spalio 2 d. sprendimu Nr. 22153/2014 Atikos regiono valdžia patvirtino bendrovės padalijimą, dalijamos bendrovės likvidavimą ir dviejų naujų įmonių suformavimą. Šis sprendimas buvo įregistruotas Bendrajame įmonių registre, vėliau jame buvo įregistruotos dvi naujai suformuotos įmonės ir jų įstatai.

4. VALSTYBĖS GARANTIJŲ HDS (1 PRIEMONĖ) RINKOS SĄLYGOS

(57) Graikijos valdžios institucijos paaiškino, kad HDS nebandė gauti banko paskolų be valstybės garantijų ne todėl, kad negalėjo gauti tokių lėšų (36 konstatuojamoji dalis). Todėl, atliekant oficialų 1 priemonės tyrimą negalima parodyti tuometinių palūkanų normų, nuo 2004 m. taikytinų HDS paskoloms be valstybės garantijos, arba palūkanų normų, taikytinų minėtą garantiją suteikus rinkos garantui. Siekdama nustatyti faktinį vertinimo, ar dėl HDS suteiktoms paskoloms skirtos valstybės garantijos HDS įgijo pranašumą, kurio ji nebūtų įgijusi rinkos sąlygomis, pagrindą ir atsižvelgdama į HDS finansinę padėtį 2004–2006 m. (1 lentelė), Komisija tyrė, kokiomis rinkos sąlygomis bendrovės, turinčios CCC+ (didelės rizikos sunkumus patiriančios įmonės), D (nemokios įmonės) arba SD (atrankinio nemokumo) reitingą, galėjo gauti finansavimą finansų rinkose. Šiuo tikslu Komisija surinko finansinius duomenis iš „S&P Capital IQ Platform“ ([14]) duomenų bazės, visų pirma duomenis apie 2004–2006 m. kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių vertės skirtumus ir obligacijų pajamingumą.

(58) Kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandoris yra finansinis apsikeitimo sandoris, pagal kurį pardavėjas įsipareigoja pirkėjui (paprastai susijusios paskolos kreditoriui) įvykdyti (skolininko) nevykdomus paskolos grąžinimo įsipareigojimus. Kitaip tariant, kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorio pardavėjas apdraudžia pirkėją nuo kai kurių paskolos grąžinimo įsipareigojimų neįvykdymo. Ši priemonė yra svarbi norint parodyti, kokios rizikos priemokos ir (arba) garantijos mokesčio reikalautų rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas, kad galėtų apsidrausti nuo paskolos grąžinimo įsipareigojimų neįvykdymo rizikos. Iš surinktų duomenų matyti, kad 2004–2006 m. kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių, sudaromų dėl didelės finansinės rizikos įmonėms suteiktų penkerių metų trukmės paskolų, vertės skirtumai svyravo nuo 4,4 iki 33,5 %

(59) Obligacijos pajamingumas yra investuotojo gaunama obligacijos grąža, iš kurios aiškiai matyti visa įmonės skolinimosi kaina (kurią sudaro paskolos kaina ir susijusios garantijos kaina). Iš surinktų duomenų matyti, kad 2004–2006 m. didelės finansinės rizikos įmonių išleistų vienerių metų trukmės obligacijų pelningumas svyravo nuo 12,9 iki 43,2 %

5. VERTINIMAS

(60) Šiame sprendime pirmiausia nagrinėjamas klausimas dėl SESV 346 straipsnio 1 dalies b punkto taikymo, vėliau, kalbant apie veiklą ar priemones, kurioms netaikoma minėto straipsnio išimtis, valstybės pagalbos buvimas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį ir, galiausiai, ar tokia pagalba galėtų būti suderinama su vidaus rinka.

5.1. SESV 346 straipsnio 1 dalies b punkto taikymas

(61) SESV 346 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyta, kad „kiekviena valstybė narė gali imtis priemonių, kurias mano esant būtinas apsaugoti gyvybiniams savo saugumo interesams, susijusiems su ginklų, amunicijos ir karinės paskirties medžiagų gamyba ar prekyba; šios priemonės neturi kenkti gaminių, kurie nėra specialiai skirti karo tikslams, konkurencijos vidaus rinkoje sąlygoms.“

(62) 1958 m. Tarybos sprendime, kuriuo sudaromas produktų, kuriems taikomas SESV 346 straipsnio 1 dalies b punktas, sąrašas (toliau – 1958 m. Tarybos sprendimas), be kita ko, numatyti nešiojamieji ir automatiniai šaunamieji ginklai, artileriją, tokių ginklų šaudmenys, bombos, torpedos, raketos, parakas ir sprogmenys (sąrašo 1, 2, 3, 4, 8 ir 13 punktai). Tai reiškia, kad nagrinėjant šį atvejį SESV 107 ir 108 straipsniai netaikomi priemonėms, susijusioms su 1958 m. Tarybos sprendime numatytais produktais, jeigu tos priemonės laikomos būtinomis atitinkamos valstybės narės gyvybinių saugumo interesų apsaugai.

(63) Vadovaujantis teismo praktika, valstybė narė, kuri nori remtis SESV 346 straipsnio 1 dalies b punkto išimtimi, turi pateikti įrodymų, kad priemonės neviršija to, kas būtina jų gyvybiniams saugumo interesams ([15]).

(64) Graikijos valdžios institucijos tvirtina, kad HDS karinei gamybai taikomas 1958 m. Tarybos sprendimas, visų pirma jo 1, 2, 3, 4, 8 ir 13 punktai, ir ji yra būtina Graikijos gyvybiniams saugumo interesams, nes HDS Graikijos ginkluotąsias pajėgas aprūpina specializuotais kariniais produktais. Dėl 2 priemonės Graikijos valdžios

([14]) https://www.capitaliq.com
([15]) Žr. 1999 m. rugsėjo 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija/Ispanija*, C-414/97, ECLI:EU:C:1999:417, 22 punktą ir 2008 m. balandžio 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija/Italija*, C-337/05, ECLI:EU:C:2008:203, 42–44 punktus.

institucijos įrodė, kad Egijo pramonės komplekso modernizavimas buvo būtinas vykdant konkrečią sutartį su Graikijos ginkluotosiomis pajėgomis dėl konkrečios karinių produktų, įtrauktų į 1958 m. Tarybos sąrašą, visų pirma jo 1 punktą, gamybos.

(65) Be to, Graikijos valdžios institucijos tvirtino, kad HDS civilinės gamybos linijos buvo atskirtos nuo karinės gamybos linijų, o tiriamos priemonės buvo naudingos tik karinei produkcijai, kuri buvo daugiausia parduodama Graikijos karinėms pajėgoms.

(66) Atsižvelgdama į Graikijos pateiktus argumentus, Komisija pripažįsta, kad HDS gamybos daliai, susijusiai su karinės paskirties medžiagomis, gali būti taikomas SESV 346 straipsnio 1 dalies b punktas.

(67) Be to, Komisija neginčija fizinio civilinės ir karinės gamybos linijų atskyrimo. Tačiau Graikijos valdžios institucijų pateikti duomenys nepagrindžia argumento, kad HDS atskirai tvarkė atitinkamo laikotarpio civilinės ir karinės gamybos apskaitą. Be to, Graikijos valdžios institucijos pripažino, kad civilinės gamybos linijos kartais buvo naudojamos karinei gamybai be tinkamo atlygio, kuris būtų taikomas, jeigu apskaita būtų tinkamai atskirta, ir kad HDS administracinės ir platinimo paslaugos kartais buvo kartu teikiamos karinės ir civilinės gamybos linijoms.

(68) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad civilinės ir karinės veiklos apskaita nebuvo tvarkoma atskirai, Komisija negali atmesti galimybės, kad karinei gamybai skirtos priemonės galėjo būti naudingos ir HDS civilinei gamybai ir toliu būdu atitinkamoje rinkoje buvo iškraipyta konkurencija. Tai pasakytina apie 1 ir 3 priemones, kurios, neatsižvelgiant į jų tikslą, iš esmės buvo naudingos visai HDS, taigi ir jos civilinei gamybai, kuri nebuvo finansiškai atskirta nuo įmonės karinės gamybos.

(69) Todėl Komisija mano, kad 1 ir 3 priemonės, kiek jos galėjo būti naudingos HDS civilinei gamybai, turi būti įvertintos atsižvelgiant į Sutarties nuostatas dėl valstybės pagalbos. Tačiau Komisija pripažįsta, kad šios priemonės, kiek jos buvo naudingos karinių produktų gamybai ir tiekimui Graikijos ginkluotosioms pajėgoms, neturi būti vertinamos pagal Sutarties nuostatas dėl valstybės pagalbos remiantis jos 346 straipsnio 1 dalies b punktu.

(70) Dėl 2 priemonės Komisija pažymi, kad iš Graikijos pateiktų įrodymų matyti, kad vertinama dotacija […] nebuvo naudinga civilinei gamybai.

(71) Todėl Komisija pripažįsta, kad 2 priemonė buvo naudinga tik karinių produktų, kuriems taikomas 1958 m. Tarybos sprendimas, gamybai ir kad ji buvo būtina, kad šie produktai būtų tiekiami Graikijos armijai. Todėl Komisija pripažįsta, kad 2 priemonė neturi būti vertinama pagal Sutarties nuostatas dėl valstybės pagalbos remiantis jos 346 straipsnio 1 dalies b punktu.

5.2. **Pagalbos vertinimas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį**

(72) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.

(73) Taigi priemonė laikoma valstybės pagalba pagal minėtą straipsnio dalį, jeigu ji atitinka visas šias sąlygas: i) priemonė priskirtina valstybei ir finansuojama valstybiniais ištekliais; ii) priemonė yra atranki; iii) priemone įmonei suteikiamas ekonominis pranašumas; iv) priemone iškraipoma konkurencija arba keliama jos iškraipymo grėsmė ir gali būti daromas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai.

5.2.1. *1 priemonė. Valstybės garantijos*

5.2.1.1. Valstybės ištekliai ir priskirtinumas valstybei

(74) Valstybės garantijas tiesiogiai suteikė Graikijos valstybė, todėl 1 priemonė yra priskirtina valstybei.

(75) Valstybės garantijos neišvengiamai kelia grėsmę valstybiniams ištekliams, nes bet kuri valstybės garantija susijusi su galimu valstybės išteklių praradimu. Be to, bet kokia garantija be tinkamos kompensacijos reiškia tiesioginį valstybės finansinių išteklių praradimą. 1 % mokestis, kurį valstybė taikė HDS, negali būti laikomas pakankamu dėl bendrovės finansinės padėties ir galimo nemokumo. Be to, HDS savo įsipareigojimų grąžinti keletą paskolų neįvykdė dar 2004 m., o dauguma garantijų buvo suteiktos vėliau. Todėl garantijos buvo susijusios su valstybiniais ištekliais, nes buvo ir galimybė prarasti garantijos mokesčius, ir pavojus valstybės biudžetui HDS nemokumo atveju.

(76) Todėl 1 priemonė atitinka valstybinių išteklių ir priskyrimo valstybei kriterijų. Graikijos valdžios institucijos šio vertinimo taip pat neginčijo.

5.2.1.2. Atrankumas

(77) Kadangi garantijos buvo teikiamos atskiram pagalbos gavėjui, t. y. HDS, *ad hoc* pagrindu, o ne kaip bendrosios ekonominės politikos priemonės, kuri gali būti taikoma visoms Graikijos įmonėms, dalis, priemonė yra atranki.

5.2.1.3. Ekonominio pranašumo suteikimas

(78) Pagal nusistovėjusią teismo praktiką, siekiant nustatyti, ar valstybės priemonė yra pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, būtina nustatyti, ar įmonė pagalbos gavėja įgijo ekonominį pranašumą, kurio ji nebūtų įgijusi įprastomis rinkos sąlygomis ([16]).

(79) Jeigu dėl valstybės kišimosi įmonės finansinė padėtis pagerėja, tai reiškia, kad jai suteikta ekonominės naudos. Tačiau valstybės institucijai įsikišus, pagalbos gavėjui nebūtinai suteikiama nauda (taigi toks įsikišimas nėra pagalba), jeigu valstybė įsikiša įprastomis rinkos sąlygomis, t. y. jeigu valstybės institucijos veiksmai atitinka rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo veiksmus, kurių šis imasi esant panašiai padėčiai. Šiuo atžvilgiu Graikijos valstybė tiriamų aplinkybių metu buvo ir toliau išlieka HDS kontroliuojančioji akcininkė. Pasinaudodama turimomis galiomis, Graikijos valstybė garantavo vienuolika paskolų, kurias 2004–2011 m. suteikė penki skirtingi bankai. Negalima atmesti galimybės, kad kontroliuojantis akcininkas gali būti suinteresuotas garantuoti kontroliuojamai įmonei suteiktas paskolas, nes pigesnis finansavimas gali užtikrinti didesnį atlygį (dividendus) arba turto vertės padidėjimą, padidindamas jo kaip garanto riziką. Tačiau, kaip matyti iš 1 lentelėje pateiktų duomenų, HDS atveju valstybė tokios grąžos negalėjo tikėtis dėl sunkios HDS finansinės padėties nagrinėjamu laikotarpiu, visų pirma dėl nuolat nuo 2004 m. patirtų nuostolių. Darytina išvada, kad valstybės garantijų pagrindimas ir galimas atlygis turi būti vertinami atskirai, neatsižvelgiant į jokius galimus akcininkų grąžos lūkesčius.

(80) Suteikus vienuolika nagrinėjamų garantijų, kuriomis buvo sumažinta 2004–2011 m. lėšas HDS skolinančių bankų rizika, buvo galima sumažinti garantuotoms paskoloms taikomą palūkanų normą. Nors šios palūkanų normos buvo skirtingos, visos, išskyrus vieną, tuo laikotarpiu buvo mažesnės nei 5 % Atsižvelgiant į prastus HDS veiklos rezultatus, net ir vertinant atskirai, joks apdairus rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas 2004–2011 m. nebūtų skyręs finansavimo HDS tokiomis sąlygomis, kurios buvo taikomos 2004–2011 m. suteiktoms vienuolikai paskolų, be valstybės garantijų.

(81) Šiuo atžvilgiu, vertinant Graikijos valdžios institucijų tvirtinimą, kad HDS būtų galėjusi pasiskolinti rinkoje be valstybės garantijos, reikia atskirti i) 2004–2006 m. ir ii) 2007–2011 m. laikotarpius. Remdamasi 1 lentelėje pateiktais HDS finansiniais duomenimis, Komisija vertina, kad 2004–2006 m. HDS būtų galėjusi pasiskolinti rinkoje, tačiau nepalankesnėmis sąlygomis nei skolindamasi su valstybės garantijomis. Kita vertus, iš 1 lentelėje pateiktų HDS finansinių duomenų, kurie 2007–2011 m. buvo gerokai suprastėję, matyti, kad be valstybės garantijų bendrovė nebūtų galėjusi pasiskolinti rinkoje jokiomis sąlygomis.

(82) 2004–2006 m., nepaisant didelių HDS nuostolių ankstesniais metais ir neigiamų pajamų neatskaičius mokesčių, bendrovės metinė apyvarta vis dar buvo gana stabili ir sudarė maždaug 91–97 mln. EUR. Be to, HDS nuosavas kapitalas vis dar buvo teigiamas, o pirmą kartą neigiamas tapo 2006 m. Todėl, nors 2004–2006 m. buvo

([16]) 1999 m. birželio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *DMT*, C-256/97, ECLI:EU:C:1999:332, 22 punktas.

požymių, kad HDS patiria finansinių sunkumų, šie sunkumai nebuvo tokie dideli, kad bendrovė visiškai neturėtų galimybės pasiskolinti šiuo laikotarpiu. 58 ir 59 konstatuojamosiose dalyse nurodyti kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių vertės skirtumai ir obligacijų pajamingumas patvirtina, kad kai kurios didelės finansinės rizikos bendrovės turėjo galimybę nagrinėjamu 2004–2006 m. laikotarpiu skolintis finansų rinkose, ir rodo, kokiomis sąlygomis tokioms bendrovėms galėjo būti skiriamas finansavimas. Iš šių rinkos duomenų matyti, kad be valstybės garantijų HDS būtų galėjusi pasiskolinti rinkoje, tačiau garantijos priemoka būtų buvusi gerokai didesnė nei 1 %

(83) Analogiškai 2 lentelėje pateiktų HDS paskolų garantams tenkančios įsipareigojimų neįvykdymo rizikos dydis gerokai skiriasi nuo 10 mln. EUR pagrindinės paskolos sumos (2004 m. nacionalinio banko suteikta paskola Nr. 4) iki 164 mln. EUR pagrindinės paskolos sumos (2006 m. „Alpha Bank“ suteikta paskola Nr. 3). Vis dėlto šių skirtumų neatspindėjo didesni garantijos mokesčiai. Darytina išvada, kad nustatytas 1 % mokestis, kurį HDS mokėjo valstybei už garantijas, nėra rinkoje taikomas mokestis, nes jis neatspindi didesnės garantuotų paskolų rizikos paskolų gavėjo nemokumo atveju.

(84) Todėl 2004–2006 m. suteiktomis garantijomis HDS buvo suteiktas ekonominis pranašumas, kurio bendrovė nebūtų įgijusi rinkos sąlygomis. Pranašumo dydis atitinka finansavimo, kurį HDS būtų gavusi rinkoje be valstybės garantijos, kainos ir už šias valstybės garantijas bei atitinkamas paskolas faktiškai sumokėtos kainos (bazinės palūkanų normos su priemokomis) skirtumą ([17]).

(85) Tačiau atliekant tyrimą nebuvo nustatyta konkrečių tuometinių HDS paskolų be valstybės garantijos palūkanų normų dydžių arba valstybės garantijos rinkos kainų. Turimi rinkos duomenys (58 ir 59 konstatuojamosios dalys) atspindi finansines priemones, kurios skiriasi nuo HDS suteiktų paskolų ir garantijų, visų pirma pagal terminus ir dydžius, ir buvo gauti iš įmonių, kurių finansiniai duomenys skyrėsi nuo 1 lentelėje pateiktų HDS duomenų (2004–2006 m.), ir kurios neturėjo tokios nemokumo istorijos, kaip 3 lentelėje nurodytas HDS nemokumas (2004–2006 m.). Be to, kitaip nei šių bendrovių, HDS karinės gamybos ir jos pagrindinio kliento, t. y. Graikijos ginkluotųjų pajėgų, veiklos pobūdis Graikijos bankų galėjo būti vertinamas kaip papildomas komercinis motyvas skirti finansavimą HDS. Darytina išvada, kad šiuo atveju rinkos duomenys patikimai nerodo ir tiksliai neatspindi kainos, kurią HDS būtų galėjusi sumokėti už tas pačias paskolas 2004–2006 m. rinkos sąlygomis.

(86) Todėl Komisija, siekdama nustatyti hipotetinę skolinimosi rinkoje kainą, kuri būtų taikoma 2004–2006 m. suteiktoms šešioms paskoloms (t. y. 2 lentelėje nurodytoms paskoloms Nr. 2, 3, 4, 7, 8 ir 9), taip pat atsižvelgė į Komunikate dėl orientacinių ir diskonto normų (toliau – 2008 m. komunikatas) ([18]) nurodytus požymius.

(87) Atsižvelgiant į HDS finansinę padėtį 2004–2006 m., kuri matyti iš 1 lentelėje pateiktų HDS finansinių duomenų, ir į tai, kad Graikijos valdžios institucijos negalėjo pateikti Komisijai jokio plano, kuriame būtų patikimai atspindėti teigiami bendrovės pokyčiai ateityje, HDS kreditingumas (reitingas) turi būti mažiausias iš penkių galimų 2008 m. komunikate numatytų reitingų, t. y. „blogas (finansiniai sunkumai) (CCC ir žemiau)“. Be to, nagrinėjamos paskolos nebuvo užtikrintos įkaitu, todėl pagal 2008 m. komunikate numatytą trijų lygių skalę turi būti laikomos „žemo turto įkeitimo lygio“ paskolomis. Todėl kiekvienos paskolos rinkos palūkanų norma turi būti apskaičiuojama vienerių metų IBOR, taikytą suteikiant paskolą, padidinus 1 000 bazinių punktų, kaip nustatyta 2008 m. komunikate.

(88) Šiuo atveju taip apskaičiuoto rezultato patikimumą patvirtina ir tai, kad šis rezultatas yra 58 ir 59 konstatuojamosiose dalyse nurodytų kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių vertės skirtumų ir obligacijų pajamingumo ribose.

(89) Todėl pranašumo, įgyto valstybei suteikus garantijas paskoloms, kurias HDS gavo 2004–2006 m. (kaip nurodyta 87 konstatuojamojoje dalyje), dydis turi būti apskaičiuojamas atskirai kiekvienai paskolai pagal šią metodiką: i) rinkos palūkanų normos pagal 2008 m. komunikatą, apskaičiuotos, kaip paaiškinta 87 konstatuojamojoje

([17]) Šiuo klausimu taip pat žr. Komisijos pranešimą dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai, visų pirma jo 4.2 skirsnį (OL C 155, 2008 6 20, p. 10).

([18]) Komisijos komunikatas dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo (OL C 14, 2008 1 19, p. 6).

dalyje, taikytos pagrindinei paskolos sumai, ir ii) faktinės HDS mokėtinos finansavimo kainos, atsižvelgiant į palūkanų normą, kurią bankai taikė pagrindinei paskolos sumai, ir 1 % garantijos priemoką, kurią taikė valstybė (žr. 2 lentelę), skirtumas, apskaičiuotas ir taikomas laikotarpiu, kuriuo HDS buvo paskolintos įvairios sumos.

(90) Kita vertus, HDS finansinė padėtis gerokai skyrėsi 2007–2011 m. Pagal 1 lentelės duomenis 2007 m. HDS prarado trečdalį apyvartos, palyginti su ankstesniais metais, patyrė nuostolių (neigiamos pajamos neatskaičius mokesčių), kurie buvo dvigubai didesni už apyvartą, neigiamas nuosavas kapitalas daugiau nei keturis kartus viršijo apyvartą, o ankstesnių metų nuostoliai buvo beveik devynis kartus didesni už apyvartą. 2007 m. HDS neigiamas nuosavas kapitalas tapo beveik keturis kartus didesnis nei 2006 m., taigi ši neigiama tendencija ne tik įsitvirtino, bet ir iš esmės sustiprėjo. Po 2007 m. finansiniai duomenys toliau sparčiai prastėjo. Palaipsniui HDS apyvarta sumažėjo nuo 95 mln. EUR 2006 m. iki 39 mln. EUR 2011 m., o ankstesnių metų nuostoliai išaugo nuo 443 mln. EUR 2006 m. iki 1 131 mln. EUR 2011 m. 2011 m. HDS neigiamas nuosavas kapitalas buvo beveik 14 kartų, o ankstesnių metų nuostoliai – beveik 29 kartus didesni už apyvartą. Be to, iš 3 lentelės duomenų matyti, kad 2007 m. HDS negrąžintos sumos pasiekė keliolika milijonų eurų ir palaipsniui didėjo nuo 15 mln. EUR 2007 m. iki 90 mln. EUR 2011 m.

(91) Atsižvelgdama į šiuos įrodymus, Komisija mano, kad 2007 m. HDS rizika negrąžinti paskolų, kurios nebuvo užtikrintos įkeistu turtu, buvo tokia didelė, kad be valstybės garantijų bendrovė niekaip nebūtų galėjusi gauti tokios paskolos rinkoje. Nė vienas rinkos kreditorius, susipažinęs su 2007–2011 m. HDS finansiniais duomenimis ir nemokumo istorija, nebūtų sutikęs HDS skolinti lėšų be didelės garantijos arba įkeisto turto, nes kiekvienas rinkos kreditorius numatytų, kad ilgainiui tokias lėšas prarastų. Savo ruožtu nė vienas rinkos garantas nebūtų suteikęs kreditoriams jokios garantijos dėl HDS paskolų po 2007 m. be išankstinių vienkartinių 100 % pagrindinės paskolų sumos priemokų, kurios visiškai padengtų nuostolį, kurį garantas neabejotinai patirtų anksčiau ar vėliau, kai HDS negalėtų grąžinti paskolų. Todėl valstybės garantijų, kurios HDS buvo suteiktos 2007–2011 m., pagalbos elementas atitinka vienkartinę garantijos priemoką, lygią visam garantuojamų paskolų pagrindinės sumos dydžiui ir mokėtiną iš anksto suteikiant kiekvieną garantiją, atėmus garantijos priemoką, kurią HDS faktiškai sumokėjo už kiekvieną paskolą ([19]).

(92) Komisija atsižvelgia į Graikijos valdžios institucijų paaiškinimą dėl sumos, kuri 2011 m. buvo faktiškai suteikta HDS pagal Graikijos nacionalinio banko, „Alpha Bank“ ir „EFG Eurobank“ 30 mln. EUR paskolą (2 lentelėje nurodyta garantija Nr. 10) ir sudarė 7 095 858 EUR vietoje 30 000 000 EUR, nurodytų 2013 m. kovo 6 d. sprendime.

(93) Be to, Komisija atsižvelgia į Graikijos valdžios institucijų paaiškinimą dėl valstybės garantijos, kuri 2011 m. buvo suteikta 10 mln. EUR „Tbank“ paskolai (2 lentelėje nurodyta garantija Nr. 11), kad obligacijomis padengta paskola nebuvo suteikta.

(94) Komisija taip pat pažymi, kad, net jeigu HDS buvo faktiškai suteikta tik 7 095 858 EUR pagal paskolą Nr. 10 ir nulis EUR pagal paskolą Nr. 11, kaip nurodyta 2 lentelėje, valstybės garantijos buvo suteiktos visai 40 mln. EUR sumai. Tačiau nustatant, kokio dydžio pagalba turi būti susigrąžinta, atsižvelgiama tik į faktiškai išmokėtas paskolų sumas, kaip paaiškinta šio sprendimo 135 konstatuojamojoje dalyje. Garantijų suteikimo datos nurodytos 2 lentelėje.

(95) Be to, Komisija pažymi, kad kai kurias garantijas pagal 1 priemonę buvo pareikalauta įvykdyti, todėl valstybė tapo HDS kreditore (3 priemonė). Tačiau tiek, kiek įsipareigojimai nebuvo vykdomi po to, kai buvo suteikta atitinkama garantija, į tai neatsižvelgiama vertinant, ar priemonė laikytina valstybės pagalba, ir nustatant bendrą ekonominio pranašumo dydį. Taip yra todėl, kad reikalavimas įvykdyti garantiją yra natūralus tokios garantijos suteikimo padarinys. Kitaip tariant, valstybės garantijos, kurios kaina yra žemesnė už rinkos kainas, ekonominis pranašumas yra valstybės taikomos garantijos priemokos ir priemokos, kurią būtų taikęs rinkos garantas, jei toks būtų buvęs, skirtumas. Todėl garantijos priemoka gali suteikti pranašumą nepriklausomai nuo to, ar garantiją prašoma įvykdyti, ir net tuo atveju, kai garantuota paskola tinkamai grąžinama, o kreditorius neprašo įvykdyti garantijos. Vis dėl to, kadangi įsipareigojimai nebūtų buvę vykdomi jau tada, kai būtų suteikiamos naujos garantijos, rinkos garantas būtų atsižvelgęs į ankstesnius HDS įsipareigojimų neįvykdymo atvejus ir padidėjusią riziką bent jau įtrauktų į garantijos mokestį, kurį HDS turėtų sumokėti už naujas paskolas, arba nebūtų suteikęs jokios garantijos ar paskolos ([20]).

([19]) Žr. 2003 m. sausio 28 d. Sprendimo *Vokietija/Komisija*, C-334/99, EU:C:2003:55, 138 punktą; 2000 m. spalio 5 d. Sprendimo *Vokietija/Komisija*, C-288/96, EU:C:2000:537, 30–31 punktus.

([20]) Žr. šio sprendimo (90) konstatuojamąją dalį.

(96) Galiausiai Komisija mano, kad Graikijos valdžios institucijų pateiktas argumentas, jog HDS negalėjo įkeisti turto garantuodama atitinkamas paskolas dėl saugumo sumetimų, nėra svarbus vertinant, ar 1 priemonę sudarančios garantijos yra valstybės pagalba. Kadangi valstybės pagalbos sąvoka yra objektyvi, svarbu ne tai, kodėl HDS negalėjo įkeisti turto, o tik tai, kad be garantijų HDS nebūtų galėjusi gauti 2 lentelėje nurodytų paskolų tokiomis pačiomis sąlygomis. Savo ruožtu turtu neužtikrintos paskolos yra rizikingesnės kreditoriui nei užtikrintos paskolos, todėl už prisiimamą riziką taikoma didesnė palūkanų norma. Šią objektyvią aplinkybę atspindi palūkanų norma, apskaičiuota pagal 2008 m. komunikatą, kuri yra atvirkščiai proporcinga įkeičiamo turto kokybei.

(97) Todėl Komisija daro išvadą, kad 1 priemone HDS buvo suteiktas pranašumas, atitinkantis sumą, apskaičiuotą pagal 89 konstatuojamojoje dalyje paaiškintą 2004–2006 m. gautoms paskoloms suteiktų garantijų metodiką ir 91 konstatuojamojoje dalyje paaiškintą 2007–2011 m. gautoms paskoloms suteiktų garantijų metodiką.

(98) Vertindama Graikijos valdžios institucijų argumentus, kurie apibendrinti šio sprendimo 33 ir 34 konstatuojamosiose dalyse, Komisija mano, kad įmonės finansiniai sunkumai turi būti vertinami objektyviai pagal konkrečios įmonės finansinius ir ekonominius rodiklius. Todėl finansinių sunkumų priežastys neturėtų mažinti šių finansinių sunkumų rimtumo, kuris matyti iš atitinkamų finansinių ir ekonominių rodiklių ([21]).

5.2.1.4. Poveikis konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai

(99) Nagrinėjamos priemonės suteikė galimybę bendrovei HDS finansuoti tiek karinę, tiek civilinę gamybą taikant mažesnes nei įprastos rinkos normas. Todėl nagrinėjamos priemonės gali iškraipyti konkurenciją, nes kitos tose pačiose rinkose veikiančios bendrovės savo veiklą turi finansuoti rinkos sąlygomis ir veikti be panašios valstybės paramos.

(100) Be to, neatsižvelgiant į HDS karinės gamybos svarbą Graikijos gyvybiniams saugumo interesams, HDS veikė sektoriuje, kuriame valstybės narės vykdo civilinės paskirties produktų prekybą.

(101) Todėl 1 priemone galėjo būti daromas poveikis konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai.

5.2.1.5. Išvada dėl valstybės pagalbos pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį – 1 priemonė

(102) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad garantijos, kurios apibrėžtos kaip 1 priemonė, kurias Graikija suteikė HDS, ir apibūdintos 15–16 konstatuojamosiose dalyse, kiek jos buvo naudingos HDS civilinei veiklai, laikytinos valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

5.2.2. *3 priemonė. 2011 m. kapitalo didinimas*

5.2.2.1. Valstybės ištekliai ir priskirtinumas valstybei

(103) Komisija pažymi, kad nagrinėjamas kapitalo didinimas buvo atliekamas Graikijos valstybės lėšomis. Todėl 3 priemonės taikymas priskirtinas Graikijos valstybei ir yra finansuojamas valstybiniais ištekliais.

(104) Dėl valstybinių išteklių dydžio Komisija nesutinka su Graikijos valdžios institucijų nuomone, kad 3 priemonei neturėtų būti priskinama kapitalo didinimo dalis, kurią sudarė skolų, susidariusių pareikalavus įvykdyti valstybės garantijas (1 priemonė), kapitalizacija. Taip yra dėl to, kad skolos, susidariusios pareikalavus įvykdyti garantiją, kapitalizacija yra ne automatinis konvertavimas, o aktyvus valstybės sprendimas nereikalauti padengti skolą.

([21]) Žr. neseniai priimto Sprendimo *Saremar/Komisija*, T-220/14, EU:T:2017:267, 175 punktą.

(105) Toks konvertavimas reiškia galimą vertės praradimą atsižvelgiant į tai, kad valstybė savo kreditoriaus poziciją iškeitė į akcininko poziciją ir tokiu būdu nereikalaudama padengti skolų atsisakė valstybinių išteklių. Be to, galimo bendrovės likvidavimo atveju akcininkui būtų gerokai sunkiau susigrąžinti kapitalą nei kreditoriui, tad skolos valstybei konvertavimas į kapitalą reiškia galimų valstybinių išteklių atsisakymą.

5.2.2.2. Atrankumas

(106) Kadangi priemonė buvo taikoma atskirai įmonei, t. y. HDS, Komisija daro išvadą, kad ji buvo atranki.

5.2.2.3. Ekonominio pranašumo suteikimas

(107) Kaip nurodyta anksčiau, pranašumas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį yra bet kokia ekonominė nauda, kurios įmonė nebūtų galėjusi gauti įprastomis rinkos sąlygomis. Šiuo atžvilgiu Komisija negavo jokių įtikinamų Graikijos valdžios institucijų įrodymų, pagrindžiančių jų argumentą, kad nagrinėjamas kapitalo didinimas buvo atliekamas įprastomis rinkos sąlygomis, nes valstybė veikė kaip apdairus rinkos investuotojas, ir todėl pranašumas negalėjo būti įgytas.

(108) Komisija pažymi, kad nuo 2011 m. gegužės mėn. iki gruodžio mėn. Graikijos valstybė kelis kartus kaip akcininkė didindama kapitalą neatliko jokios perspektyvinės numatomų investicijų grąžos analizės, kurią racionalus investuotojas būtų nagrinėjęs ir į kurią atsižvelgtų prieš priimdamas sprendimą dėl investavimo. Graikija paaiškino, kad kapitalas buvo didinamas siekiant užtikrinti HDS gyvybingumą, nes įmonei teko lemiamas vaidmuo nacionalinės gynybos ir saugumo srityje. Bet kuriuo atveju kapitalo didinimo sumos nepakako neigiamam nuosavam HDS kapitalui padengti, todėl kapitalo didinimas negali būti vertinamas kaip priemonė bendrovės vertei apsaugoti ir jos restruktūrizavimui pagelbėti.

(109) Šiuo atžvilgiu iš Graikijos pateiktos informacijos matyti, kad nėra jokių įrodymų, jog valstybė būtų atlikusi *ex ante* ekonominę analizę, ar reikalavimo teisių, atsirandančių pareikalavus įvykdyti garantijas, konvertavimas į kapitalą buvo ekonomiškai naudingesnis nei šių reikalavimo teisių turėjimas ar vykdymas. Rinkos kreditorius paprastai įvertintų, kuris veiksmas yra ekonomiškai naudingesnis, ir tik tada priimtų sprendimą.

(110) Norint įvertinti, ar valstybė suteikė HDS pranašumą atlikdama aptariamą kapitalo didinimą, reikia nustatyti, ar ji elgėsi taip, kaip panašiomis aplinkybėmis būtų elgęsis rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas. Toks rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas nesivadovautų viešosios politikos motyvais. Šiuo atžvilgiu į Graikijos valdžios institucijų pateiktą argumentą dėl bendrovės, kuri yra svarbi šalies gyvybiniams saugumo interesams, išsaugojimo galima neatsižvelgti kaip į motyvą, į kurį atsižvelgtų rinkos ekonomikos investuotojas, ir jis nėra svarbus vertinant nagrinėjamą kapitalo didinimą.

(111) NET ir neturint įrodymų, kad Graikijos valdžios institucijos atliko 108 konstatuojamojoje dalyje minimą analizę, iš turimų duomenų akivaizdu, kad konvertavimas buvo mažiau naudingas nei skolų reikalavimo teisių išlaikymas. Iš tiesų 2011 m. HDS ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai, nurodyti bendrovės balanse, sudarė 1 008 mln. EUR. Atsižvelgiant į tais pačiais metais apskaitytą 537 mln. EUR neigiamą nuosavą kapitalą ir galimybės parduoti bendrovės karinį turtą nebuvimą, tikėtina, kad valstybė nebūtų galėjusi susigrąžinti jokios padidinto nuosavo kapitalo, sudariusio 154,19 mln. EUR, dalies bendrovės likvidavimo arba tolesnės veiklos be grąžos perspektyvų atveju. Todėl rinkos kreditorius būtų išlaikęs skolų reikalavimo teises, nes tikimybė gauti teigiamos grąžos, kad ir nedidelės, buvo tikrai didesnė nei jas konvertuojant į nuosavą kapitalą. Kreditorių reikalavimų padengti skolas (net ir neužtikrintas) tenkinimo eiliškumas yra didesnis už akcininkų reikalavimų eiliškumą.

(112) Tas pats pasakytina *mutatis mutandis* apie papildomą naują kapitalą, sudarantį 4 mln. EUR. Nė vienas rinkos investuotojas, iš anksto neįvertinęs grąžos, neatsisakytų pasirašyto kapitalo dalies. Tokia išvada darytina dėl to, kad Graikijos valdžios institucijos nepateikė jokios išankstinės būsimo pelningumo ekonominės analizės, taip pat įvertinus ankstesnius ir dabartinius HDS finansinius veiklos rezultatus pagal faktinę arba galimą grąžą akcininkui, kaip nurodyta 1 lentelėje. Iš HDS finansinių veiklos rezultatų nuo 2004 m. akivaizdu, kad už kapitalą, investuotą

į bendrovę, nebuvo mokami jokie dividendai. Tuo tarpu iki 2011 m. nuosavas kapitalas, anksčiau buvęs šiek tiek teigiamas (41 mln. EUR), sumažėjo iki labai neigiamo (minus 537 mln. EUR), tokiu būdu pareikalaudamas viso akcininkų investuoto kapitalo ir, nesant patikimo veiklos restruktūrizavimo plano, neutralizuodamas bet kokius hipotetinius būsimo turto vertės padidėjimo lūkesčius.

(113) Todėl Komisija mano, kad apdairus rinkos investuotojas nebūtų prisidėjęs prie HDS akcinio kapitalo didinimo tokiomis sąlygomis, visų pirma be patikimo veiklos restruktūrizavimo plano, kuriame būtų įvardyta išankstinė HDS gyvybingumo atkūrimo ir pakankamos valstybės, kaip akcininkės, investicijų grąžos perspektyva, ir galimybės gauti tokią grąža atsižvelgiant į Graikijos pateiktus duomenis. Todėl Komisija daro išvadą, kad valstybės dalyvavimas 2011 m. didinant kapitalą suteikė pagalbos gavėjui pranašumą, kuris atitinką visą kapitalo didinimo sumą. Kapitalo didinimo sumos ir sprendimų priėmimo datos nurodytos 4 lentelėje.

5.2.2.4. Poveikis konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai

(114) Komisija mano, kad dėl 99 ir 100 konstatuojamosiose dalyse nurodytų priežasčių 3 priemone galėjo būti daromas poveikis konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai.

5.2.2.5. Išvada dėl valstybės pagalbos pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį – 3 priemonė

(115) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad kapitalo didinimas, kuris apibrėžtas kaip 3 priemonė, kurią Graikija taikė HDS, ir apibūdintas 42–47 konstatuojamosiose dalyse, kiek jis buvo naudingas HDS civilinei veiklai, laikytinas valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

5.2.3. *Išvada dėl valstybės pagalbos buvimo*

(116) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir tiek, kiek 1 ir 3 priemonės buvo naudingos HDS civilinei gamybai, Komisija mano, kad jos laikytinos valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

5.3. **Neteisėta pagalba**

(117) Valstybės pagalba yra laikytinos 1 ir 3 priemonės, kurios buvo taikomos pažeidžiant Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytus pranešimo ir priemonių neįgyvendinimo įsipareigojimus. Todėl šios priemonės laikytinos neteisėta valstybės pagalba.

5.4. **Pagalbos suderinamumas**

(118) Valstybės pagalbos draudimas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį nėra nei absoliutus, nei besąlyginis. Visų pirma SESV 107 straipsnio 2 ir 3 dalys yra teisinis pagrindas, kuriuo remiantis tam tikrų rūšių pagalbą galima laikyti suderinama su vidaus rinka.

(119) Pagal Teisingumo Teismo praktiką, valstybė narė turi remtis galimais suderinamumo pagrindais ir įrodyti, kad tokio suderinamumo sąlygos yra tenkinamos ([22]).

(120) Graikijos valdžios institucijos nesirėmė jokiais galimais suderinamumo pagrindais. Jos tvirtino, kad 1 ir 3 priemonės buvo skirtos tik karinei gamybai, kuri svarbi Graikijos gyvybiniams saugumo interesams, remti, o 3 priemonė jokiu būdu nelaikytina valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, nes ja HDS nebuvo suteikta jokio pranašumo ir jos taikymas atitiko rinkos ekonomikos investuotojo elgesį.

([22]) 1993 m. balandžio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Italija/Komisija*, C-364/90, ECLI:EU:C:1993:157, 20 punktas.

(121) Tačiau, atsižvelgdama į tai, kad priemonės yra valstybės pagalba, Komisija nusprendė, kad vis dėlto reikėtų įvertinti jų suderinamumą pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, kuriame numatyta, kad „pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui“, gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka.

(122) Pagal šį straipsnį pagalba gali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka, jeigu ji atitinka aiškiai apibrėžtą bendro intereso tikslą, yra būtina ir proporcinga šiam tikslui, turi skatinamąjį poveikį, neturi įtakos konkurencijai ir ES vidaus prekybai tiek, kiek tai prieštarautų bendram interesui, ir atitinka skaidrumo principus.

(123) Tačiau Komisija pažymi, kad ji negali nustatyti jokio bendro intereso tikslo, kurio galėjo būti siekiama pagalba, ir, kaip nurodyta pirmiau, to neginčijo Graikijos valdžios institucijos. NET jeigu HDS būtų laikoma sunkumų turinčia įmone, o tokiu atveju pagalbos suderinamumas turėtų būti vertinamas pagal 2004 m. sanavimo ir restruktūrizavimo gaires, Komisija pažymi, kad nei 1 priemonė (valstybės garantijos), nei 3 priemonė (kapitalo didinimas) akivaizdžiai neatitinka šiose gairėse numatytų suderinamumo reikalavimų.

(124) Pagalba nebuvo nutraukta po 6 mėnesių, o Graikijos valdžios institucijos nepateikė ir net neparengė restruktūrizavimo plano, skirto bendrovės gyvybingumui atkurti, taip pat nebuvo įgyvendinamos kompensacinės priemonės konkurencijos iškraipymui, atsiradusiam dėl pagalbos, mažinti. Nėra įrodymų, kad pagalba buvo ne didesnė, nei reikia, visų pirma dėl reikšmingo paties pagalbos gavėjo indėlio. Galiausiai valdžios institucijos nepateikė ir jokio likvidumo plano.

(125) Komisija nenustatė jokio kito galimo 1 ir 3 priemonių suderinamumo pagrindo.

(126) Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad 1 ir 3 priemonėmis HDS suteikta valstybės pagalba yra nesuderinama su vidaus rinka.

5.5. **Susigrąžintina pagalbos suma**

(127) Vadovaujantis Sutartimi ir nusistovėjusia teismų praktika, Komisija yra kompetentinga nuspręsti, kad atitinkama valstybė narė turi nutraukti arba pakeisti pagalbą, jeigu yra nustatoma, kad ji nesuderinama su vidaus rinka ([23]). Be to, Teisingumo Teismas nuosekliai laikėsi nuomonės, kad valstybės narės prievolė nutraukti pagalbą, kurią Komisija laiko nesuderinama su vidaus rinka, nustatyta siekiant atkurti anksčiau buvusią padėtį ([24]).

(128) Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas yra nustatęs, kad šis tikslas pasiekiamas, kai gavėjas grąžina suteiktos neteisėtos pagalbos lėšas, taip prarasdamas savo konkurentų atžvilgiu rinkoje turėtą pranašumą, ir atkuriama iki pagalbos suteikimo buvusi padėtis ([25]).

(129) Tarybos reglamento (EB) 2015/1589 ([26]) 16 straipsnio 1 dalyje, kuri atitinka teismo praktiką, nustatyta, kad „[j]eigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo <…>“.

(130) Taigi, atsižvelgiant į tai, kad 1 ir 3 priemonės buvo įgyvendintos pažeidžiant SESV 108 straipsnį, ir turi būti laikomos neteisėta ir su vidaus rinka nesuderinama pagalba, turi būti išieškotas pagal šias priemones suteikto neteisėto pranašumo dydis, kad būtų atkurta padėtis, buvusi rinkoje iki pagalbos suteikimo. Pagalba turi būti susigrąžinta už tą laikotarpį, kai pagalbos gavėjui buvo suteiktas pranašumas, t. y. nuo pagalbos suteikimo gavėjui

([23]) Žr. 1973 m. liepos 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija/Vokietija*, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, 13 punktą.
([24]) Žr. 1994 m. rugsėjo 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija/Komisija*, sujungtos bylos C-278/92, C-279/92 ir C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, 75 punktą.
([25]) 1999 m. birželio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Belgija/Komisija*, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, 64 ir 65 punktai.
([26]) 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9).

iki jos faktinio išieškojimo. Susigrąžintinoms sumoms turi būti skaičiuojamos palūkanos iki jų faktinio išieškojimo. Remiantis atitinkama teismo praktika, susigrąžinimo palūkanos pradedamos skaičiuoti nuo tos dienos, kai pagalba faktiškai suteikiama gavėjui ([27]).

(131) Tačiau Komisija nusprendė, kad HDS gamybos daliai, susijusiai su karinės paskirties medžiagomis, gali būti taikomas SESV 346 straipsnio 1 dalies b punktas. 1 ir 3 priemonės nevertinamos pagal Sutarties nuostatas dėl valstybės pagalbos tiek, kiek jos buvo taikomos šiai gamybos daliai. Todėl valstybės finansavimas turi būti paskirstytas dviem gamybos pusėms, t. y. karinei ir civilinei, kad būtų galima nustatyti nesuderinamos pagalbos dydį, kuris turi būti susigrąžintas iš civilinės gamybos.

(132) Siekdama įvertinti, kiek nustatyta valstybės pagalba pagal 1 ir 3 priemones buvo skirta civilinei gamybai, nesant atskiros apskaitos Komisija, laikydamasi atitinkamos atvejų tyrimo praktikos ([28]), naudosis apytiksliu įverčiu, atsižvelgs į HDS karinių produktų ir civilinių produktų pardavimo pasiskirstymą ir atitinkamai padalys pranašumą, gautą taikant 1 ir 3 priemones.

(133) Komisija mano, kad tikslinga naudotis karinių ir civilinių produktų pardavimo 2004–2011 m. procentinėmis dalimis, kurias nurodė Graikijos valdžios institucijos (žr. 24 konstatuojamąją dalį), nes jos apima laikotarpį, kuriuo buvo taikomos priemonės. Nagrinėjamu laikotarpiu karinė gamyba sudarė 94,34 % apyvartos, civilinė gamyba – 5,66 %

(134) 1 priemonės atveju tai reiškia, kad civilinei veiklai skirta valstybės pagalba, kuri turi būti susigrąžinta kaip nesuderinama pagalba, sudaro 5,66 % sumos, apskaičiuotos pagal 89 konstatuojamojoje dalyje paaiškintą 2004–2006 m. gautoms paskoloms suteiktų garantijų ekonominio pranašumo nustatymo metodiką ir 91 konstatuojamojoje dalyje paaiškintą 2007–2011 m. gautoms paskoloms suteiktų garantijų ekonominio pranašumo nustatymo metodiką. Šis pranašumas realizuotas mokant mažesnius garantijos mokesčius. Todėl Komisija mano, kad pagalbos gavėjas galėjo naudotis pagalba tada, kai buvusi įmonė HDS (t. y. iki padalijimo į HDS civilinės veiklos ir HDS karinės veiklos įmones) turėjo mokėti garantijos mokesčius.

(135) Dėl 2011 m. garantuotų paskolų nepanaudotų dalių ([29]) Komisijos nuomonė dėl pagrindinės paskolų sumos, kuri turėtų būti naudojama taikant 91 konstatuojamojoje dalyje aprašytą metodiką ([30]), pateikiama toliau. Kadangi Graikijos valstybė įsipareigojo suteikti garantijas visai 40 mln. EUR sumai, turi būti laikoma, kad garantija buvo suteikta dėl 40 mln. EUR. Tuo metu, kai Graikijos valstybė prisiėmė šį įsipareigojimą, HDS buvo suteikta teisė gauti pagalbą, skiriamą remiantis numatyta pasiskolinti 40 mln. EUR suma. Tačiau, kadangi HDS pasiskolino ne visą 40 mln. EUR sumą, turi būti laikoma, kad pagalba buvo skirta tik sumai, faktiškai pasiskolintai pagal garantuotas paskolas, t. y. 7 095 858 EUR paskolos Nr. 10 ir nulis paskolos Nr. 11 atveju. Todėl, nors ateityje reikia atsisakyti visos skirtos pagalbos sumos (net jei ji neišmokėta) ([31]), apskaičiuojant sumą, kurią reikia susigrąžinti pagal 91 konstatuojamojoje dalyje aprašytą metodiką, pagrindine paskolų suma turi būti laikoma tik pagal tas garantuotas paskolas iki dabar faktiškai išmokėta suma ([32]).

(136) Atitinkama valstybės pagalba, kuri turi būti susigrąžinta pagal 3 priemonę, sudaro 8 953 593,86 EUR ([33]).

(137) Dėl susigrąžinimo palūkanų Komisija mano, kad jos turi būti skaičiuojamos pagal dienas, kuriomis pagalba buvo faktiškai suteikta arba realizuota kiekvienos priemonės (garantijos ar kapitalo didinimo) atžvilgiu.

(138) Be to, Komisija panašiu atveju ([34]) yra nusprendusi, kad nesuderinamos pagalbos susigrąžinimas turėtų būti taikomas tik įmonės, kuriai buvo skirta pagalba, civilinei veiklai siekiant užtikrinti, kad grąžinimas nebūtų vykdomas lėšomis, kurios antraip būtų panaudotos karinei veiklai ([35]).

([27]) 2002 m. sausio 30 d. Bendrojo teismo sprendimas *Keller ir Keller Meccanica/Komisija*, T-39/99, ECLI:EU:T:2002:19, 106–109 punktai.
([28]) Žr. 2009 m. kovo 24 d. Komisijos sprendimo dėl valstybės pagalbos C 47/2005 (ex NN 86/2005), *kurią Graikija suteikė įmonei „Hellenic Vehicle Industry S.A." (ELVO)*, OL L 118, 2010 5 12, p. 81, 55–60 konstatuojamąsias dalis.
([29]) Žinoma, patikslintų, kad atspindėtų nekarinę veiklos dalį, kaip paaiškinta (134) konstatuojamojoje dalyje.
([30]) T. y. visos sumos, kuriai buvo suteikta garantija (40 mln. EUR), ir faktiškai pasiskolintos sumos (7 095 858 EUR) skirtumo. Žr. šio sprendimo 92–94 konstatuojamąsias dalis.
([31]) T. y. teisės į dvi valstybės garantijas, kurių bendras dydis yra 40 mln. EUR.
([32]) T. y. 7 095 858 EUR suma.
([33]) 158 190 704,21 EUR × 0,0566.
([34]) Žr. Sprendimo *ELVO* 29 išnašą.
([35]) Žr. Komisijos sprendimą dėl *ELVO*, ten pat.

(139) Šiuo atveju Komisija atkreipia dėmesį, kad HDS buvo suskaidyta į dvi jos teises perėmusias įmones – HDS karinės veiklos ir HDS civilinės veiklos įmones. Atsižvelgiant į turto ir gamybos pajėgumų paskirstymą (žr. 54–55 konstatuojamąsias dalis), HDS civilinės veiklos įmonė perėmė HDS civilinę gamybą. Tai visų pirma grindžiama tuo, kad visas turtas, susijęs su dalijamos HDS civiline gamyba, buvo kaip visuma perkeltas į HDS civilinės veiklos įmonę, įskaitant visą žemę ir gamybos priemones, mechanizmus, įrangą, transporto priemones, gatavus ir nebaigtus gaminius, žaliavas ir dalijamos HDS civilinių produktų klientų reikalavimus. Be to, atrodo, kad įsipareigojimai HDS karinės veiklos ir HDS civilinės veiklos įmonėms buvo paskirstyti analogiškai turto paskirstymui. Taigi nesuderinama pagalba, skirta taikant 1 ir 3 priemones, turi būti susigrąžinta iš HDS civilinės veiklos įmonės pajamų ir turto, o bet kuri pagalba taikant 1 priemonę, kuri būtų skirta ateityje, turi būti panaikinta.

(140) Galiausiai Komisija primena, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką tai, kad įmonės susiduria su sunkumais arba bankrutuoja, neturi poveikio įsipareigojimui grąžinti nesuderinamą pagalbą ([36]). Tokiomis aplinkybėmis padėtį, buvusią rinkoje iki pagalbos suteikimo, iš esmės galima atkurti ir taip panaikinti konkurencijos iškraipymą prievolių sąraše užregistravus prievolę grąžinti pagalbą ([37]). Jeigu valstybės institucijos negali susigrąžinti visos pagalbos sumos, užregistruojant įsipareigojimą pagalbos susigrąžinimo prievolė įvykdoma tik tada, jeigu po bankroto procedūros atitinkama įmonė likviduojama, t. y. jos veikla galutinai sustabdoma ([38]).

6. **IŠVADA**

(141) Remiantis Sutarties 346 straipsnio 1 dalies b punktu, 2 priemonei netaikomos Sutarties nuostatos dėl valstybės pagalbos. Be to, remiantis Sutarties 346 straipsnio 1 dalies b punktu, Sutarties nuostatos dėl valstybės pagalbos netaikomos 1 ir 3 priemonių dalimis, kurios priskiriamos HDS karinei gamybai.

(142) Tiek, kiek 1 ir 3 priemonės buvo naudingos HDS civilinei gamybai, jos yra laikomos valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Graikija neteisėtai suteikė šią valstybės pagalbą, pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį, ir ji yra nesuderinama su vidaus rinka. HDS civilinei gamybai priskiriamos sumos turi būti susigrąžintos,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės dotacijai, kurią 2003 m. Graikija skyrė įmonei „Hellenic Defence Systems S.A.“ investicijų į Egijo pramonės komplekso modernizavimą planui įgyvendinti, netaikomos Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatos dėl valstybės pagalbos remiantis jos 346 straipsnio 1 dalies b punktu.

Įmonei „Hellenic Defence Systems S.A.“ taikytoms priemonėms tiek, kiek jos susijusios su įmonės karine gamyba, t. y. i) 2004–2011 m. suteiktoms valstybės garantijoms ir ii) valstybės dalyvavimui 2011 m. didinant įmonės kapitalą, netaikomos Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatos dėl valstybės pagalbos remiantis jos 346 straipsnio 1 dalies b punktu.

2 straipsnis

Įmonei „Hellenic Defence Systems S.A.“ skirtą valstybės pagalbą tiek, kiek ji susijusi su įmonės civiline gamyba, t. y. i) 2004–2011 m. suteiktas valstybės garantijas ir ii) valstybės dalyvavimą 2011 m. didinant įmonės kapitalą, Graikija suteikė neteisėtai, pažeisdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį, ir ji yra nesuderinama su vidaus rinka.

([36]) 1994 m. rugsėjo 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Ispanija/Komisija* („Merco“), C-42/93, ECLI:EU:C:1994:326, 33 punktas; 2011 m. lapkričio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija/Italija*, C-496/09, ECLI:EU:C:2011:740, 72 punktas.

([37]) 2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija/Komisija* (SMI), C-277/00, ECLI:EU:C:2004:238, 85 punktas.

([38]) Žr. 2012 m. gruodžio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija/Ispanija* („Magefesa“), C-610/10, ECLI:EU:C:2012:781, 104 punktą ir nurodytą teismo praktiką.

3 straipsnis

1. Graikija susigrąžina iš pagalbos gavėjo teises ir pareigas perėmusios įmonės, t. y. „Hellenic Civilian Production Systems Industrial Commercial Ltd.“, 2 straipsnyje nurodytą nesuderinamą pagalbą.

2. Susigrąžinamoms sumoms taikomos palūkanos, skaičiuojamos nuo sumų išmokėjimo pagalbos gavėjams dienos iki jų faktinio susigrąžinimo dienos.

3. Palūkanos skaičiuojamos nuo pagrindinės sumos ir susikaupusių palūkanų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 ([39]) V skyrių ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 271/2008 ([40]), iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 794/2004.

4. Graikija nutraukia visus nebaigtus 2 straipsnyje nurodytos pagalbos mokėjimus nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

4 straipsnis

1. 2 straipsnyje nurodyta pagalba susigrąžinama nedelsiant ir veiksmingai.

2. Graikija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo apie jį dienos.

5 straipsnis

1. Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos Graikija pateikia šią informaciją:

a) visą iš pagalbos gavėjo susigrąžintiną sumą (pagrindinę sumą ir susigrąžinimo palūkanas);

b) išsamų priemonių, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis, kad būtų įvykdytas šis sprendimas, aprašymą;

c) dokumentus, įrodančius, kad pagalbos gavėjui buvo nurodyta grąžinti pagalbą.

2. Graikija informuoja Komisiją apie nacionalinių priemonių, kurių ji ėmėsi šiam sprendimui įgyvendinti, taikymo eigą tol, kol bus susigrąžinta 2 straipsnyje nurodyta pagalba. Komisijos paprašyta, ji nedelsdama pateikia informaciją apie priemones, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis, kad būtų įvykdytas šis sprendimas. Ji taip pat pateikia išsamią informaciją apie pagalbos ir susigrąžinimo palūkanų sumas, jau susigrąžintas iš pagalbos gavėjo.

6 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Graikijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2017 m. lapkričio 20 d.

Komisijos vardu
Margrethe VESTAGER
Komisijos narė

([39]) 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1).

([40]) 2008 m. sausio 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 271/2008, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 82, 2008 3 25, p. 1).